

Výročná správa
Ministerstva zahraničných vecí a európskych záležitostí

ku Konsolidovanej účtovnej závierke

k 31. 12. 2017

Bratislava, 31. 5. 2018

JUDr. Miroslav Lajčák
*Minister zahraničných vecí a európskych
záležitostí Slovenskej republiky*

Obsah

Úvodné slovo štatutára	4
Profil spoločnosti.....	6
Predmet činnosti MZVaEZ SR	9
Informácie o fungovaní MZVaEZ SR.....	10
Konsolidovaná účtovná závierka MZVaEZ SR k 31. 12. 2017 a správa audítora.....	13

Úvodné slovo štatutára

5

V hodnoteniach za posledné roky už tradične konštatujeme, že vo svete sa presadzujú viaceré negatívne tendencie. Ich spoločným menovateľom je obmedzená schopnosť krajín čeliť im individuálne. Na globálne problémy nemôže v prepojenom svete žiadny štát, dokonca ani samostatný región efektívne reagovať sám.

Aj preto v kritických situáciách bezpečnostných hrozieb a nestability nadobúda čoraz väčší význam efektívny multilateralizmus. Medzinárodné inštitúcie sú naďalej priestorom na hľadanie spoločných riešení, no čoraz viac si uvedomujú možnosti vlastného synergického pôsobenia. Som veľmi rád, že sme trend rastúceho významu multilateralizmu ako krajina aj my ako diplomati zachytili. Participujeme na tvorbe spoločných riešení a v období od roku 2016 výhľadovo do roku 2019 dokonca na riadiacej úrovni vo viacerých medzinárodných organizáciách, kde môžeme zúročiť vlastné skúsenosti a formulovať aj vlastné ambície.

Rok 2017 bol preto pre rezort jednak rokom dozvukov a hodnotení prvého predsedníctva Slovenskej republiky v Rade Európskej únie a súčasne rokom príprav na plnenie ďalších významných úloh v multilaterálnej oblasti. Jesenné Valné zhromaždenie OSN zvolilo Slovenskú republiku za člena Rady OSN pre ľudské práva na obdobie rokov 2018 až 2020, pripravovali sme historicky prvé predsedníctvo SR v OBSE v roku 2019, pričom k 1. januáru 2018 sme sa stali členmi predsedníckeho tria. V období rokov 2018 až 2019 nás súčasne čaká predsedníctvo vo Vyšehradskej skupine, kam sa nepochybne premietnu viaceré európske i vonkajšie problémy, ktoré si budú vyžadovať naše vedenie v záujme zotrvania v centre európskeho diania.

Realizácia týchto zámerov si vyžadovala včasnú a zodpovednú prípravu, nastavenie obsahu i cieľov nášho pôsobenia. Chcem túto prípravnú fázu oceniť a poďakovať všetkým, ktorí sa na nej podieľali.

Žiaľ, paralelne so snahou spájať sa čoraz intenzívnejšie objavujú tendencie oslabovať systém medzinárodných vzťahov a dohôd. Generálny tajomník OSN A. Guterres vo svojom novoročnom posolstve uviedol, že vývoj v roku 2017 sa niesol v protichodnej línii s víziou roka mieru a pre medzinárodné spoločenstvo vydal „varovanie najvyššieho stupňa“. Signály, ktoré svedčia o klesajúcej dôvere verejnosti v štátne i európske inštitúcie, o posilňovaní politických prúdov zameraných proti hodnotám, na ktorých je postavená EÚ, NATO a multilaterálna architektúra, skutočne nemožno ignorovať. Tieto hodnoty sú základom civilizačného priestoru, do ktorého SR nepochybne patrí. Nezanedbateľným prvkom tohto problému je šírenie dezinformácií vo verejnom priestore.

Rezort diplomacie preto vnímal potrebu proeurópskej ofenzívy i jej transfer do povedomia širšej verejnosti. Najmä sériou diskusií na slovenských univerzitách aj cez ďalšie iniciatívy je našim cieľom viesť dialóg s verejnosťou o základných otázkach smerovania našej krajiny a o našich vzťahoch so svetom. Toto je ponuka, ktorú chceme dať svojim najbližším partnerom – ústavným činiteľom, ministerstvám a ústredným orgánom štátnej správy – i samotnej verejnosti aj v budúcom roku.

Pokiaľ ide o obsah našej práce, zvykli sme si už, že ostatné roky sú rokmi výziev, neočakávaných a zložitých, ktoré na nás kladú stále nové nároky. Fragmentovaná situácia na Blízkom východe, terorizmus a radikalizácia, celé generácie žijúce pod hranicou chudoby, vyše 65 miliónov ľudí v pohybe.

Práve migrácia zostáva výzvou, na ktorú bude medzinárodné spoločenstvo musieť sústavne a dlhodobo vynakladať veľa úsilia a synergie. Aj preto sa v roku 2017 Slovensko zapájalo do

rokovaní o príprave tzv. migračnej dohody pod taktovkou OSN. K hľadaniu riešení príčin migrácie sa Slovensko prihlásilo okrem iného prostredníctvom mimoriadneho príspevku do Zvereneckého fondu pre Afriku, kde sme prispeli sumou milión eur. Solidaritu sme deklarovali aj ako V4 na decembrovom zasadnutí Rady EÚ, keď sme prisľúbili spoločne poskytnúť 35 miliónov eur na integrovanú ochranu líbyjskej hranice.

Okrem vonkajších výziev však rok 2017 pre EÚ predstavoval i vnútornú reflexiu. Odchod Spojeného kráľovstva z Únie, pochopiteľne, zasahuje každý aspekt jej fungovania. Pri rokovaníach o brexite nás vždy najviac zaujíma otázka práv občanov, čo je prirodzené. Sme však na neznámej a otvorenej ceste. Musíme sa pripraviť, že dohoda o vystúpení si vyžiada ešte veľa času, úsilia a trpezlivosti. Naďalej preto platí, že kým nie je dohodnuté všetko, nie je dohodnuté nič.

Tento proces reflexie mobilizovalo aj slovenské predsedníctvo v Rade EÚ bratislavským procesom. Na Slovensku sa rozbehla intenzívna diskusia o budúcnosti Európskej únie a mieste Slovenska v nej. Dohodli sme sa na pristúpení k Stálej štruktúrovanej spolupráci EÚ v oblasti bezpečnosti a obrany (PESCO) a Bratislavskú cestovnú mapu postupne napĺňali viaceré konštruktívne rozhodnutia.

Okrem predsedníckych výziev sa rezort pripravoval aj na tzv. osmičkový rok. Navonok je možnosťou poukázať na to, čo sme dosiahli i čím sme prešli za 100 rokov od vzniku 1. ČSR a za 25 rokov vlastnej štátnosti. Štvrtstoročie je historicky krátky úsek, ale ten v akcelерованом vývoji 20. a najmä 21. storočia znamenal pre Slovensko obrovský posun. Posun k samostatnosti, k európskej príslušnosti, integrácii SR do najvýznamnejších organizácií medzinárodného spoločenstva aj čoraz častejšie k vedúcemu miestu v nich. Je potrebné zdôrazňovať vytváranie tradície, kontinuity štátnosti, vedomia hodnôt a hodnotovej príslušnosti Slovenska k európskemu civilizačnému okruhu.

Tieto významné míľniky si môžeme dnes pripomínať aj vďaka našej diplomacii. Téma výročí je preto vhodnou príležitosťou povedať verejnosti čosi o nás samých, o diplomatoch a o zahraničnej službe.

Samotný vznik SR z pokojne rozdeleného Československa je ojedinelým príbehom v európskych dejinách. Jeho pokračovanie vo forme nadštandardných susedských vzťahov je hodnotou, ktorá nás robí Európanmi. Naše skúsenosti s transformáciou, ktorých recipientmi boli predovšetkým krajiny západného Balkánu, naďalej prispievajú k formovaniu budúcnosti EÚ. Jej súčasťou by mali byť aj krajiny toho regiónu.

Rok 2017 bol jedinečným i pre mňa, keďže som sa v septembri ujal úradu predsedu 72. Valného zhromaždenia OSN v New Yorku. Z tohto pohľadu bolo v druhej polovici roka výzvou osobitné fungovanie ministerstva. Som rád, že vďaka vysokej profesionalite a pracovnému nasadeniu pracovníkov rezortu Ministerstvo zahraničných vecí a európskych záležitostí Slovenskej republiky plnohodnotne a spoľahlivo pokračovalo v efektívnom presadzovaní národnoštátnych záujmov, ktorých sumár nájdete v tejto publikácii.

Profil spoločnosti

Základné identifikačné údaje

Správca rozpočtovej kapitoly	Ministerstvo zahraničných vecí a európskych záležitostí Slovenskej republiky (MZVaEZ SR)
Sídlo správcu rozpočtovej kapitoly	Hlboká cesta 2, 833 36 Bratislava 37
Dátum založenia/zriadenia	1. 1. 1993
Spôsob založenia/zriadenia/vzniku	MZVaEZ SR pôsobí na základe zákona Slovenskej národnej rady č. 347/1990 Zb. o organizácii ministerstiev a ostatných ústredných orgánov štátnej správy Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov
IČO	00699021
DIČ	2020879344
Zriaďovateľ	Ministerstvo financií Slovenskej republiky, Štefanovičova 5, 817 82 Bratislava IČO: 00151742

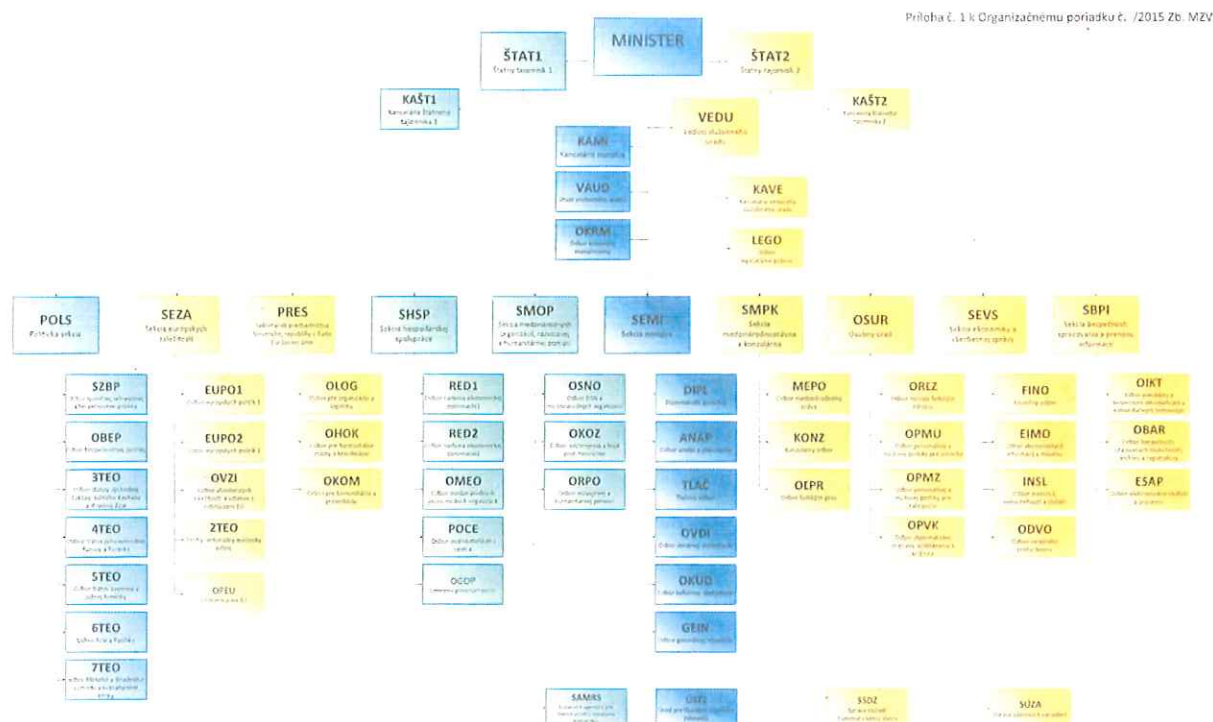
Organizačná štruktúra a identifikácia vedúcich predstaviteľov k 31. 12. 2017

MZVaEZ SR riadi a za jeho činnosť zodpovedá minister zahraničných vecí a európskych záležitostí JUDr. Miroslav Lajčák. Ministra, ktorý bol zvolený do funkcie predsedu 72. Valného zhromaždenia OSN, zastupoval od septembra 2017 štátny tajomník Ing. Ivan Korčok.

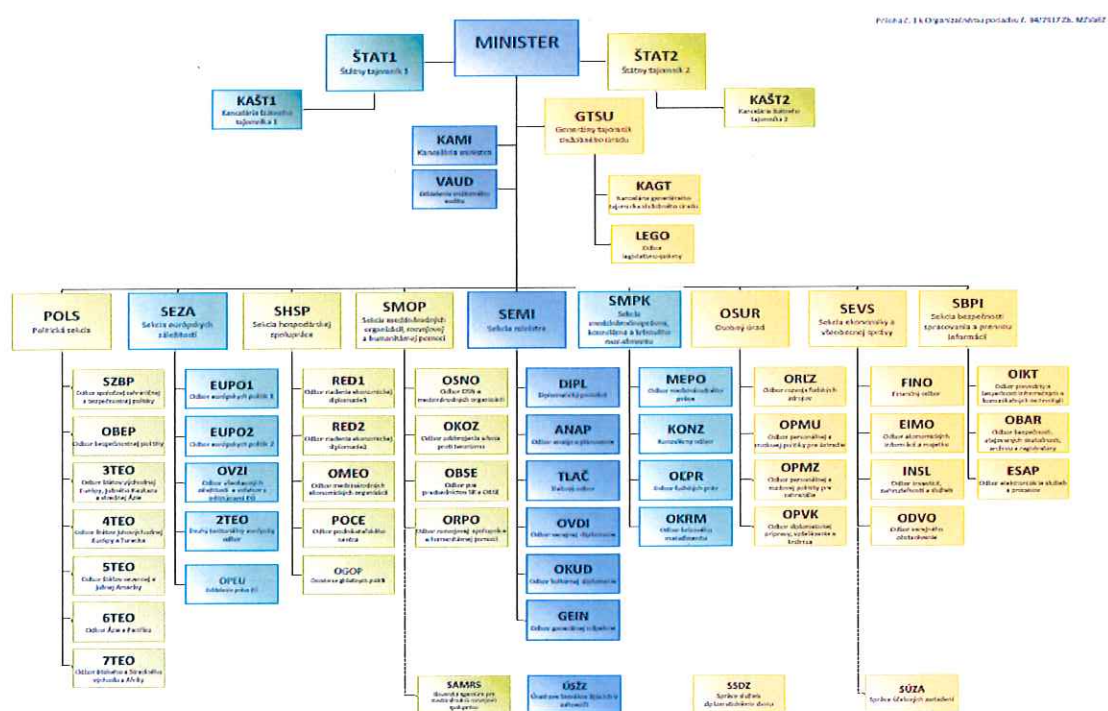
MZVaEZ sa organizačne člení na jednotlivé útvary v ústredí (sekcie, odbory a oddelenia) a osobitné organizačné útvary, ktoré vykonávajú diplomatické alebo konzulárne funkcie v zahraničí. V zriaďovateľskej pôsobnosti MZVaEZ sú štyri právnické osoby:

- Správa účelových zariadení (SÚZA),
- Správa služieb diplomatickému zboru (SSDZ),
- Slovenská agentúra pre medzinárodnú rozvojovú spoluprácu (SAMRS),
- Úrad pre Slovákov žijúcich v zahraničí (ÚSŽZ).

Organizačnú štruktúru platnú do 31. 3. 2017 (vrátane sekcie PRES) zobrazuje nasledujúca tabuľka:

Organizačnú štruktúru platnú po 31. 3. 2017 zobrazuje nasledujúca tabuľka:

Základná charakteristika organizácií konsolidovaného celku

Na rozpočet kapitoly MZVaEZ SR sú okrem konsolidujúcej účtovnej jednotky napojené celkovo 3 typy účtovných jednotiek, a to rozpočtové organizácie, príspevková organizácia a akciová spoločnosť.

1.) rozpočtové organizácie

Obchodné meno **Slovenská agentúra pre medzinárodnú rozvojovú spoluprácu (SAMRS)**

Sídlo Pražská 7, Bratislava

Druh vplyvu Rozpočtová organizácia v zriaďovateľskej pôsobnosti
MZVaEZ SR – dcérska spoločnosť

IČO 31819559

Obchodné meno **Úrad pre Slovákov žijúcich v zahraničí (ÚSŽZ)**

Sídlo Palisády 29/A, Bratislava

Druh vplyvu Rozpočtová organizácia v zriaďovateľskej pôsobnosti
MZVaEZ SR – dcérska spoločnosť

IČO 30798868

2.) príspevkové organizácie

Obchodné meno **Správa účelových zariadení (SÚZA)**

Sídlo Pražská 7, Bratislava

Druh vplyvu Príspevková organizácia v zriaďovateľskej pôsobnosti MZVaEZ
SR – dcérska spoločnosť

IČO 30806101

3.) akciová spoločnosť

Obchodné meno **Správa služieb diplomatickému zboru (SSDZ)**

Sídlo Palisády 31, Bratislava

Druh vplyvu Akciová spoločnosť v zakladateľskej pôsobnosti
MZVaEZ SR – 100% majetková účasť

IČO 35822163

Predmet činnosti MZVaEZ SR

Na základe osobitného zákona ministerstvo zabezpečuje najmä:

- a) ochranu práv a záujmov Slovenskej republiky a jej občanov v zahraničí,
- b) riadenie zastupiteľských úradov Slovenskej republiky (ďalej len „zastupiteľský úrad“)
- c) styky s orgánmi a predstaviteľmi cudzích štátov v Slovenskej republike a v zahraničí,
- d) efektívne hospodárenie a nakladanie s majetkom Slovenskej republiky v zahraničí, ktorý má vo svojej správe,
- e) koordináciu prípravy a vnútroštátneho prerokovania, uzatvárania, vyhlasovania, vykonávania a vypovedávania medzinárodných zmlúv,
- f) kultúrnu prezentáciu SR v zahraničí,
- g) zahraničnú a bezpečnostnú politiku Slovenskej republiky,
- h) oficiálnu rozvojovú pomoc,
- i) koordináciu realizácie a výkon politik Európskej únie v rámci kompetencií stanovených zákonom,
- j) výkon štátnej politiky vo vzťahu k Slovákom žijúcim v zahraničí,
- k) koordináciu presadzovania obchodno-ekonomických záujmov Slovenskej republiky v zahraničí a medzirezortnú koordináciu prezentácie Slovenskej republiky v zahraničí.

Ministerstvo zahraničných vecí a európskych záležitostí SR sa podieľa na tvorbe jednotnej štátnej zahraničnej politiky, uskutočňuje túto politiku, vykonáva v rozsahu svojej pôsobnosti štátnu správu a plní ďalšie úlohy ustanovené v ústavných zákonoch, zákonoch a iných všeobecne záväzných právnych predpisoch.

Činnosť ministerstva, ako aj organizácií konsolidovaného celku, je riadená komplexom viacerých zákonov a iných právnych predpisov, z ktorých pre príklad možno uviesť zákon č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov, zákon č. 278/1993 Z. z. o správe majetku štátu v znení neskorších predpisov, zákon č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník, zákon č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník, zákon č. 311/2001 Z. z. Zákonník práce v znení neskorších predpisov, zákon č. 100/1996 Z. z. o ochrane štátneho tajomstva v znení neskorších predpisov, zákon č. 71/1967 Zb. o správnom konaní v znení neskorších predpisov, zákon č. 25/2006 Z. z. o verejnom obstarávaní v znení neskorších predpisov a i.

Informácie o fungovaní MZVaEZ SR

Plnenie funkcií štátu

Správca rozpočtovej kapitoly MZVaEZ SR je ústredným orgánom štátnej správy pre oblasť zahraničnej politiky a vzťahy Slovenskej republiky k ostatným štátom a medzinárodným organizáciám.

MZVaEZ plní funkcie štátu v súlade so zákonom č. 575/2001 Z. z. o organizácii činnosti vlády a organizácii ústrednej štátnej správy v znení neskorších predpisov. Jeho činnosť prostredníctvom ministra zahraničných vecí a európskych záležitostí riadi, koordinuje a kontroluje vláda.

Pri plnení svojich úloh sa riadi Ústavou Slovenskej republiky, ústavnými zákonmi, právne záväznými aktmi Európskej únie, zákonmi a ďalšími všeobecne záväznými právnymi predpismi, uzneseniami vlády Slovenskej republiky, štatútom a organizačným poriadkom ministerstva, zameraním zahraničnej politiky, ktoré nadväzuje na Programové vyhlásenie vlády Slovenskej republiky, Plánom legislatívnych úloh vlády Slovenskej republiky a Plánom práce vlády Slovenskej republiky na príslušný rok.

Ako právnická osoba vystupuje vo svojom mene alebo v mene štátu a svojimi príjmami a výdavkami je ako rozpočtová organizácia napojená na štátny rozpočet v zmysle zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy v znení neskorších predpisov.

MZVaEZ je služobným úradom v zmysle zákona č. 55/2017 Z. z. o štátnej službe, zákona č. 552/2003 Z. z. o výkone práce vo verejnom záujme a zákona č. 151/2010 Z. z. o zahraničnej službe v znení neskorších predpisov.

Informácie o stave konsolidovaného celku

Konsolidovaný celok kapitoly Ministerstva zahraničných vecí a európskych záležitostí SR tvoril v roku 2017 celkovo päť organizácií:

- 1 materská spoločnosť – rozpočtová organizácia MZVaEZ,
- 2 dcérske rozpočtové organizácie SAMRS a ÚŠZZ,
- 1 príspevková dcérska organizácia SÚZA a
- 1 akciová spoločnosť v zakladateľskej pôsobnosti SSDZ.

Účtovný pohľad na stav konsolidovaného celku poskytuje Konsolidovaná účtovná závierka za rok 2017, ktorú tvorí konsolidovaná súvaha, konsolidovaný výkaz ziskov a strát a konsolidované poznámky.

Rozpočtový pohľad na čerpanie prostriedkov štátneho rozpočtu kapitoly Ministerstva zahraničných vecí a európskych záležitostí SR v štruktúre záväzných ukazovateľov z pohľadu ekonomickej, funkčnej a programovej štruktúry poskytuje Štátny záverečný účet za rok 2017.

Limit príjmov kapitoly MZVaEZ SR vo výške 1 800 000 EUR bol v roku 2017 splnený. Celkové plnenie (vrátane prostriedkov, o ktoré môže kapitola prekročiť limit výdavkov) bolo v objeme 2 628 935,31 EUR, čo predstavuje 146,05 % k rozpočtu. Plnenie príjmov bez mimorozpočtových prostriedkov vo výške 692 400,32 EUR predstavuje čiastku 1 936 534,99 EUR. Z uvedeného vyplýva, že kapitola splnila limit príjmov na 107,58 % k schválenému rozpočtu.

Výdavky kapitoly MZVaEZ SR boli skutočne čerpané v objeme 153 619 625,87 EUR, t. j. na 100,35 % k upravenému rozpočtu. Bežné výdavky boli čerpané vo výške 146 610 365,30 EUR (100,37 % k upravenému rozpočtu) a kapitálové výdavky boli čerpané vo výške 7 009 260,57 EUR (99,98 % k upravenému rozpočtu).

Z porovnania prehľadu celkových výsledkov hospodárenia so schváleným a upraveným rozpočtom vyplýva, že kapitola MZVaEZ SR dodržala záväzne stanovený ukazovateľ príjmov a stanovené limity výdavkov štátneho rozpočtu na rok 2017, ako aj záväzný limit počtu zamestnancov.

Priemerný prepočítaný počet zamestnancov v roku 2017 dosiahol 1 198 osôb, z toho v ústredí 511,8 osôb a v zahraničí stav 686,2 osôb.

Vývoj konsolidovaného celku je po vecnej stránke určený hlavnými úlohami MZVaEZ SR, ktoré zabezpečuje tvorbu, realizáciu a smerovanie zahraničnej a bezpečnostnej politiky SR, primárne v rámci členstva SR v Európskej únii, Organizácii Severoatlantickej zmluvy, Organizácii Spojených národov ako aj prostredníctvom vzťahov SR s ostatnými štátmi, medzinárodnými, medzivládnyimi a mimovládnyimi organizáciami. Vývoj konsolidovaného celku určuje takisto plnenie úloh vyplývajúcich z bilaterálnej a multilaterálnej spolupráce SR s krajinami EU, tretími krajinami a medzinárodnými organizáciami.

Činnosť konsolidovaného celku nemá vplyv na životné prostredie a zamestnanosť.

Po 31. decembri 2017 nenastali žiadne udalosti osobitného významu, ktoré by si vyžadovali zverejnenie alebo vykázanie v konsolidovanej účtovnej závierke za rok 2017 alebo vo výročnej správe.

Konsolidovaná účtovná závierka bola zostavená za predpokladu nepretržitého trvania všetkých účtovných jednotiek konsolidovaného celku.

Konsolidovanému celku nevznikli v roku 2017 náklady spojené s oblasťou výskumu a vývoja. Výdavky v rámci funkčnej klasifikácie 0150 – výskum a vývoj v oblasti všeobecných verejných služieb boli čerpané jedine prostredníctvom poskytnutých dotácií v súlade so zákonom č. 545/2010 o poskytovaní dotácií v pôsobnosti MZVaEZ SR a „Výnosom MZVaEZ SR č. 66/2011 z 8. marca 2011 o zložení komisie, rozhodovaní komisie, organizácii práce, postupe komisie pri vyhodnocovaní žiadostí a o kritériách na vyhodnocovanie žiadostí o poskytnutie dotácií“ formou bežných transferov (kategória 640) vo výške 118 820 EUR.

V roku 2017 nedošlo k nadobúdaniu vlastných akcií. Návrh na rozdelenie zisku z roku 2016 sa vzťahoval iba na Správu služieb diplomatickému zboru, a. s., ktorý z výsledku hospodárenia za rok 2016 vo výške 379 150 EUR odviedol v roku 2017 materskej účtovnej jednotke dividendy vo výške 209 631 EUR.

Účtovná jednotka nemá organizačnú zložku v zahraničí.

**Konsolidovaná účtovná závierka MZVaEZ SR k 31. 12. 2017
a správa audítora**